

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2012 r.

Sąd Rejonowy w Lubinie Wydział IV Pracy

w składzie:

Przewodniczący:	<u>SSR Agata Mularska-Karamon</u>
Protokolant:	Sylwia Rosa

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2012 r. w Lubinie

na rozprawie sprawy

z powództwa **A. Z. (1)**

przeciwko **(...) S.A.(...) w K.**

o zadośćuczynienie

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A.(...)w K.na rzecz powoda A. Z. (1)kwotę 25.000,00 zł (dwadzieścia pięć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 11.12.2012 r. do dnia zapłaty - tytułem zadośćuczynienia,

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.200,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, kwotę 1.250,00 zł tytułem zwrotu uiszczonej opłaty sądowej oraz kwotę 432,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

III. nakazuje stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Lubinie) kwotę 149,90 zł tytułem zwrotu wydatków sądowych.

UZASADNIENIE

Powód A. Z. (1)w pozwie skierowanym przeciwko (...) S.A.(...)w K.domagał się zasądzenia kwoty 25.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia. W uzasadnieniu wskazał, że na skutek pracy wykonywanej na rzecz strony pozwanej doznał choroby – obustronnego trwałego uszkodzenia słuchu typu ślimakowego. Wysokość ubytku słuchu nie kwalifikowała go do stwierdzenia choroby zawodowej. Wskazał, że doznana choroba w dużym zakresie eliminuje go z normalnego funkcjonowania, ograniczając jego dotychczasową aktywność życiową.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, zarzucając, że pogorszenie słuchu u powoda mogło nastąpić również po ustaniu zatrudnienia. Nadto wskazała, że poziom hałasu na stanowisku pracy powoda nie przekraczał dopuszczalnych norm a powód zobowiązany był do wykonywania pracy w ochronnikach słuchu. Lekarz medycyny pracy podczas cyklicznych badań okresowych dopuszczał go do pracy. Strona pozwana podniosła również, że roszczenie powoda jest wygórowane.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód A. Z. (1) był zatrudniony u strony pozwanej w (...) S.A.(...)K. w okresie od 1981 r. do 31 grudnia 2008 r. na stanowisku sztygara zmianowego oddziału eksploatacji maszyn pod ziemią.

Dowód: - świadectwo pracy, a/o, k. C 10

Powód świadczył pracę pod ziemią w komorach maszyn, usytuowanych w bezpośrednim pobliżu oddziałów wydobywczych w dużym natężeniu hałasu, przekraczającym dopuszczalne normy, ze szczególnym nasileniem tegoż hałasu na początku i pod koniec zmiany przez okresy około 2 godz.. Natężenie tego hałasu powodowało praktycznie brak słyszalności pomiędzy współpracownikami. Podczas zmiany również panował duży hałas porównywalny do hałasu na halach produkcyjnych. Na oddziale pracowały wentylatory, które wytwarzały hałas o różnym natężeniu. U strony pozwanej wymagano noszenia stałego ochronników słuchu. Powód korzystał z ochronników słuchu. Zdarzało się, że je zdejmował, np. podczas nasilenia kontaktów telefonicznych podczas zmiany, bądź też w przypadku, kiedy koniecznym było diagnozowanie maszyny.

Pomiary hałasu były wykonywane rzadko. Nigdy na wszystkich oddziałach. Wybierano oddziały reprezentatywne. Pracownicy dozoru na oddziale powoda nie byli wyposażeni w urządzenia do pomiaru hałasu. Wykresy dotyczące wykonywanych pomiarów hałasu były przekazywane pracownikom dozoru.

Powód był stale narażony na hałas powyżej 80 dB.

Dowód:

- zeznania świadków; - J. L., k. 125,
- M. W., k. 125,
- R. D., k. 126
- zeznania powoda, k. 127,
- karta narażenia zawodowego, k. 95-100
- procedur doboru, trybu stosowania środków ochrony indywidualnej, k. 102-115,

U powoda rozpoznano obustronny, trwały ubytek słuchu typu ślimakowego na poziomie 30 i 43 dB. Ubytek słuchu był rozpoznawany u powoda już poczynając od 1988 r. Rozpoznany u powoda ubytek słuchu był związany z warunkami pracy. Nie przyczyniły się do niego uwarunkowania samoistne powoda. Stwierdzony u powoda uszczerbek na zdrowiu związany z ubytkiem słuchu wynosi 20%.

Powód składał wniosek o stwierdzenie choroby zawodowej. Z uwagi na niespełnienie kryterium ubytku słuchu wynoszącego co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym wydano orzeczenie odmowne.

Dowód:- opinia biegłego, k. 138,

- dokumentacja lekarska powoda,
- decyzja nr (...) (...) w P.,
- pismo z dn. 28.06.2010r., k. 21,
- orzeczenie lekarskie nr (...) /ChZ, k. 20,
- karta wypisowa z dn. 1.06.2010r., k. 19,

- postanowienie z dn. 27.01.2010r., k. 18

Stwierdzony doznany przez powoda ubytek słuchu ogranicza jego dotychczasowe funkcjonowanie w codziennym życiu. Nie dosłyszy, wypowiada się nie na temat, podgłównia telewizor. Jego choroba powoduje konflikty. Unika spotkań w większym gronie. Ma problem z odbieraniem rozmów telefonicznych.

Dowód;- zeznania świadka, A. Z., k 126

- zeznania powoda , k. 127

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie było uzasadnione.

Roszczenie powoda podlegało ocenie na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego o odpowiedzialności z tytułu czynów niedozwolonych, stosowanych w przedmiotowej sprawie w związku z odesłaniem zamieszczonym w art. 300 kp.

Na podstawie niekwestionowanych okoliczności Sąd uznał, że odpowiedzialność strony pozwanej wobec powoda za następstwa doznanego uszczerbku na zdrowiu opiera się na zasadzie ryzyka. Powyższa zasada odpowiedzialności cywilnej została uregulowana w przepisie art. 435 § 1 kc, zgodnie z którym prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Przesłankami odpowiedzialności na zasadzie ryzyka są zatem: ruch przedsiębiorstwa, nastąpienie szkody oraz związek przyczynowy między tym ruchem a powstaniem szkody. Odpowiedzialność ta powstaje bez względu na winę prowadzącego przedsiębiorstwo, a także bez względu na to, czy szkoda nastąpiła w warunkach zachowania bezprawnego.

Pojęcie ruchu przedsiębiorstwa odnosi się do jego funkcjonowania jako całości. Jest to każdy przejaw działalności takiego przedsiębiorstwa, wynikający z określonej struktury organizacyjnej i funkcji usługowo – produkcyjnej przedsiębiorstwa. Związek przyczynowy pomiędzy ruchem zakładu a szkodą występuje na gruncie unormowania art. 435 § 1 kc już wtedy, gdy uszczerbek nastąpił w wyniku zdarzenia funkcjonalnie powiązanego z działalnością przedsiębiorstwa (por. wyroki SN: z dnia 9 maja 2008 r., III CSK 360/07, Lex nr 424387; z dnia 13 grudnia 2001 r., IV CKN 1563/00, Lex nr 52720). Wyrządzenie szkody przez "ruch przedsiębiorstwa lub zakładu" ma zatem miejsce zarówno wtedy, gdy szkoda jest bezpośrednim skutkiem użycia sił przyrody i pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z niebezpieczeństwem wynikającym z zastosowania tych sił, jak i wtedy, gdy pozostaje w związku z samym tylko ruchem przedsiębiorstwa lub zakładu jako całości (por. wyrok SN z dnia 5 stycznia 2001 r., V CKN 190/00, LEX nr 52421).

W świetle powyższych okoliczności Sąd nie miał wątpliwości, że przedsiębiorstwo prowadzone przez stronę pozwaną jest przedsiębiorstwem wprawianym w ruch za pomocą sił przyrody. Posługuje się ono bowiem elementarnymi siłami przyrody, które przetwarza na pracę przy użyciu maszyn. Stosowane przez stronę pozwaną jako źródło energii siły przyrody (energia elektryczna, paliwa) nie służą tylko do działań wspomagających, ubocznych, ale stanowią siłę napędową jej przedsiębiorstwa.

Mając powyższe na uwadze należało przyjąć, że przesłanka ruchu przedsiębiorstwa, o której mowa w art. 435 § 1 kc, została spełniona.

Niewątpliwym jest również, że zaistniała przesłanka w postaci szkody – uszczerbku na zdrowiu powoda w postaci uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia. Okoliczność ta jednoznacznie wynikała z przedstawionej przez powoda dokumentacji lekarskiej i wniosków wynikających z wydanej w sprawie opinii biegłego oraz dokumentacji

zgrupowanej w postępowaniu o uznanie choroby zawodowej. Z dokumentacji tej, z opinii biegłej oraz zeznań świadków potwierdzających warunki pracy powoda wynikało, że był on stale narażony na hałas, co skutkowało ubytkiem słuchu. Biegły wykluczył inną przyczynę choroby powoda. Ustalił uszczerbek na zdrowiu wg stanu na wrzesień 2009r. Zatem bez znaczenia w tym wypadku będą zarzuty pozwanej, co do pozazawodowego uszkodzenia słuchu.

Opinia była spójna i logiczna wydana w oparciu o dokumentację lekarską powoda, i brak podstaw dla jej kwestionowania.

Okoliczności czasowego zdejmowania ochronników słuchu w celu wykonania właściwego czynności służbowych nie mogą być zdaniem Sądu poczytane jako przyczynienie powoda do szkody.

Odnosząc się do przesłanki istnienia związku przyczynowego pomiędzy ruchem przedsiębiorstwa strony pozwanej a szkodą poniesioną przez powoda Sąd zważył, że z załączonej dokumentacji, orzeczeń lekarskich z postępowania o stwierdzenie choroby zawodowej oraz opinii biegłego jednoznacznie wynika, że przyczyną ubytku słuchu były warunki pracy powoda.

W świetle powyższych okoliczności należało zatem stwierdzić, że w przedmiotowej sprawie wykazane zostały wszystkie ustawowe przesłanki pozwalające na przypisanie stronie pozwanej odpowiedzialności za szkodę na osobie powoda na zasadzie ryzyka.

Zgodnie z art. 435 § 1 kc strona pozwana mogła zwolnić się z tej odpowiedzialności, gdyby wykazała istnienie jednej z okoliczności egzoneracyjnych wymienionych w tym przepisie, tj. siły wyższej, wyłącznej winy poszkodowanego bądź wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Okoliczności takich strona pozwana jednakże nie udowodniła.

Zgodnie z treścią przepisu art. 445 § 1 kc w zw. z art. 444 § 1 kc, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

W doktrynie i w orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że zadośćuczynienie, o którym mowa w art. 445 § 1 kc, ma charakter kompensacyjny, co oznacza, że przyznana poszkodowanemu suma pieniężna nie może stanowić zapłaty symbolicznej, ale musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość, stanowiąc jednocześnie przybliżony ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej. Suma ta powinna wynagrodzić poszkodowanemu doznane przez niego cierpienia fizyczne i psychiczne oraz ułatwić przewyciężenie ujemnych przeżyć, aby w ten sposób przynajmniej częściowo została przywrócona równowaga zachwiana wskutek popełnienia czynu niedozwolonego (por. wyrok SN z dnia 9 listopada 2007 r., sygn. akt V CSK 245/07, Lex nr 369691; wyrok SN z dnia 28 września 2001 r., sygn. akt III CKN 427/00, Lex nr 52766; wyrok SN z dnia 3 lutego 2000 r., sygn. akt I CKN 969/98, Lex nr 50824).

Ustawodawca wprawdzie nie sprecyzował zasad ustalania wysokości zadośćuczynienia, wskazując jedynie, że suma pieniężna zasądzana z tego tytułu powinna być odpowiednia, jednakże nie budzi wątpliwości, że głównym kryterium wpływającym na wysokość tej sumy jest rozmiar doznanej krzywdy, albowiem świadczenie to ma rekompensować właśnie ową krzywdę przejawiającą się w cierpieniach fizycznych i psychicznych. W judykaturze przyjmuje się, że ocena rozmiaru doznanej przez poszkodowanego krzywdy powinna uwzględniać całokształt okoliczności sprawy, tj. rodzaj naruszonego dobra, wiek poszkodowanego, postawę sprawy, stopień cierpienia fizycznych i psychicznych, ich intensywność i czas trwania, nieodwracalność następstw wypadku (kalectwo, oszpecenie), rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiową oraz inne czynniki podobnej natury (por. wyrok SN z dnia 9 listopada 2007 r., sygn. akt V CSK 245/07, Lex nr 369961; por. także wyrok SN z dnia 20 kwietnia 2006 r., sygn. akt IV CSK 99/05, Lex nr 198509; wyrok SN

z dnia 27 lutego 2004 r., sygn. akt V CK 282/03, Lex nr 183777).

Ustalając stan zdrowia powoda oraz wielkość jego cierpień fizycznych i psychicznych, Sąd oparł się na dowodach w postaci przedłożonej przez powoda dokumentacji lekarskiej oraz na dowodzie z przesłuchania samego powoda i świadka A. Z. , którym w całości dał wiarę. Nadto Sąd zlecił biegłemu wydanie opinii w celu ustalenia wielkości uszczerbku. Na podstawie powyższych dowodów oczywistym dla Sądu było, że w następstwie długoletniego świadczenia pracy w hałasie powód doznał krzywdy, w postaci uszczerbku na zdrowiu oraz w konsekwencji wpłynęło to na jego codzienne funkcjonowanie . Uszczerbek , jaki doznał powód, był źródłem dolegliwości , które występują do chwili obecnej.

Ustalając wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia za krzywdę, Sąd kierował się ponadto ugruntowanym w orzecznictwie i w doktrynie stanowiskiem, że zdrowie jest dobrem szczególnie cennym i przyjmowanie niskich kwot zadośćuczynienia w przypadkach ciężkich uszkodzeń ciała prowadzi do deprecjacji tego dobra (por. wyrok SN z dnia 21 września 2005 r., sygn. akt V CK 150/05, Lex nr 398563; wyrok SN z dnia 16 lipca 1997 r., sygn. akt II CKN 273/97, Lex nr 286781).

Sąd miał także na uwadze, że wysokość zadośćuczynienia pieniężnego powinna uwzględniać aktualne warunki oraz stopę życiową społeczeństwa kraju, w którym mieszka poszkodowany, przy czym najbliższym punktem odniesienia powinien być poziom życia osoby, której przysługuje zadośćuczynienie, gdyż jej stopa życiowa rzutować będzie na rodzaj wydatków konsumpcyjnych mogących zrównoważyć doznane cierpienie (por. wyrok SN z dnia 29 maja 2008 r., sygn. akt II CSK 78/08, Lex nr 420389).

W związku z powyższym, uznając żądanie pozwu za uzasadnione, Sąd zasądził na rzecz powoda od strony pozwanej tytułem zadośćuczynienia za krzywdę świadczenie pieniężne w wysokości 25.000 zł, o czym orzeczono w punkcie I sentencji wyroku.

W ocenie Sądu tak określone zadośćuczynienie należycie koresponduje nie tylko z odniesionym przez powoda uszczerbkiem na zdrowiu, ale uwzględnia również ogół odczuwanych przez powoda dolegliwości i jest adekwatne do jego stopy życiowej, wobec czego będzie dla niego stanowić należyłą satysfakcję.

Rozstrzygnięcie o odsetkach ustawowych od zasądzonego świadczenia pieniężnego Sąd oparł o treść przepisów art. 481 § 1 i § 2 kc, uznając, że z uwagi na okoliczności niniejszej sprawy zasadnym jest ich zasądzenie zgodnie z żądaniem pozwu.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu, zawarte w punkcie II sentencji wyroku, Sąd oparł o treść przepisu art. 98 kpc.

Rozstrzygnięcia o nieuiszczonych kosztach sądowych, zawarte w punkcie III sentencji wyroku, zapadło w oparciu o treść przepisu art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r.

o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.)
w zw. z art. 98 kpc..